

Besl. O. nr. 65

(2002-2003)

Odelstingsbeslutning nr. 65

Jf. Innst. O. nr. 60 (2002-2003) og Ot.prp. nr. 116 (2001-2002)

År 2003 den 13. februar holdtes Odelsting, hvor da ble gjort slikt

vedtak til lov

om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet
(miljøinformasjonsloven)

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1 Lovens formål

Denne loven har til formål å sikre allmennheten tilgang til miljøinformasjon og derved gjøre det lettere for den enkelte å bidra til vern av miljøet, å verne seg selv mot helse- og miljøskade og å påvirke offentlige og private beslutningstakere i miljøspørsmål. Loven skal også fremme allmennhetens mulighet til å delta i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet.

§ 2 Hva som forstås med miljøinformasjon

(1) Med miljøinformasjon menes faktiske opplysninger og vurderinger om

- a) miljøet,
- b) faktorer som påvirker eller kan påvirke miljøet, herunder
 - planlagte og iverksatte tiltak eller aktiviteter i miljøet,
 - produkters egenskaper eller innhold,
 - forhold ved drift av virksomhet, og
 - administrative avgjørelser og tiltak, herunder enkeltavgjørelser, avtaler, regelverk, planer, strategier og programmer, samt tilhørende analyser, beregninger og forutsetninger,
- c) menneskers helse, sikkerhet og levevilkår i den grad de påvirkes eller kan bli påvirket av tilstanden i miljøet eller faktorer som nevnt i bokstav b.

(2) Med miljøet forstås det ytre miljø inkludert kulturminner og kulturmiljø.

§ 3 Forholdet til annen lovgivning

(1) Denne loven innskrenker ikke retten til opplysninger etter offentlighetsloven, forvaltningsloven eller annen lovgivning.

(2) Retten til miljøinformasjon gjelder med de begrensningene som følger av åndsverkloven.

(3) Loven gjelder ikke opplysninger i saker som behandles etter rettspleielovene.

§ 4 Lovens stedlige virkeområde

(1) Loven gjelder for norske offentlige organer og for virksomheter som er etablert i Norge.

(2) Kongen kan bestemme at loven helt eller delvis skal gjelde for offentlige organer og virksomheter på Svalbard og Jan Mayen. Kongen kan gi bestemmelser om lovens anvendelse på kontinentalsokkelen og i Norges økonomiske sone for virksomheter som ikke er etablert i Norge.

§ 5 Definisjon av offentlig organ og rekkevidden av kapittel 3 og 4

(1) Bestemmelsene i kapittel 3 kommer til anvendelse på offentlige organer. Med offentlig organ menes

- a) ethvert forvaltningsorgan som er omfattet av offentlighetsloven § 1,
- b) rettssubjekter som utøver offentlige funksjoner eller tilbyr tjenester til allmennheten, og som er kontrollert av et organ som faller inn under bokstav a. Dette gjelder likevel ikke for aktiviteter som drives i konkurranse med private. Offentlig kontroll

foreligger når organet som faller inn under bokstav a, oppnevner mer enn halvparten av medlemmene av rettssubjektets styrende organer eller på annen måte har bestemmende innflytelse over rettssubjektet,

- c) rettssubjekter som ved lov, forskrift eller på oppdrag fra organer som faller inn under bokstav a eller b, har til oppgave å utføre offentlige funksjoner eller tilby tjenester til allmennheten som vedrører miljøet. Dette gjelder bare for miljøinformasjon som knytter seg til disse funksjonene eller tjenestene.

(2) Bestemmelsene i kapittel 4 kommer til anvendelse på all annen offentlig eller privat virksomhet, herunder næringsvirksomhet og annen organisert virksomhet.

§ 6 Betaling

Det er ikke adgang til å ta betaling for den miljøinformasjon som noen har rett til å få utlevert etter loven her, med mindre annet er bestemt i forskrift fastsatt i medhold av denne loven eller offentlighetsloven § 8.

§ 7 Forskrifter til loven

Kongen kan i forskrift gi utfyllende bestemmelser til loven, herunder regler om betaling for miljøinformasjon og om kompetansen til og saksbehandlingen for Klagenemnda for miljøinformasjon.

Kapittel 2 Plikt til å ha kunnskap om miljøforhold

§ 8 Det offentliges ansvar for å ha og tilgjengeliggjøre miljøinformasjon

Forvaltningsorganer som nevnt i § 5 første ledd bokstav a skal på et overordnet nivå ha miljøinformasjon som er relevant i forhold til sine egne ansvarsområder og funksjoner, og gjøre denne informasjonen allment tilgjengelig.

§ 9 Kunnskap om miljøforhold i egen virksomhet

Enhver virksomhet som omfattes av kapittel 3 eller 4, plikter å ha kunnskap om forhold ved virksomheten, herunder dens innsatsfaktorer og produkter, som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning på miljøet.

Kapittel 3 Miljøinformasjon hos offentlig organ

§ 10 Rett til miljøinformasjon hos offentlig organ

(1) Enhver har rett til å få miljøinformasjon fra et offentlig organ, så langt informasjonen foreligger hos vedkommende organ eller omfattes av organets kunnskapsplikt etter §§ 8 eller 9, og det ikke er gjort unntak fra informasjonsretten etter loven her.

(2) Miljøinformasjonen foreligger hos vedkommende organ når informasjonen

- a) er i det offentlige organets besittelse, eller
- b) oppbevares av en fysisk eller juridisk person på vegne av det offentlige organet.

(3) Et krav om miljøinformasjon kan avvises dersom det er for generelt formulert eller ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å identifisere hva kravet gjelder. Før et krav avvises, skal informasjonssøkeren i rimelig grad gis veiledning til å utforme kravet på en måte som gjør at det kan behandles.

(4) Dersom krav om innsyn rettes mot feil organ, skal organet hurtigst mulig videresende kravet til rette instans eller veilede om hvilke offentlige organer som antas å ha informasjonen.

§ 11 Unntak

(1) Krav om miljøinformasjon kan avslås dersom det er et reelt og saklig behov for det i det enkelte tilfelle og informasjonen eller dokumentet informasjonen finnes i, kan unntas fra offentlighet i medhold av offentlighetsloven.

(2) Ved vurderingen av om det foreligger reelt og saklig behov etter første ledd skal de miljø- og samfunnmessige interessene som ivaretas ved å utlevere informasjonen, veies mot de interessene som ivaretas ved et avslag. Dersom de miljø- og samfunnmessige interessene veier tyngst, skal informasjonen utleveres.

(3) Dersom deler av den etterspurte informasjonen kan nektes utlevert, skal den øvrige informasjonen gis ut, når ikke denne gir et åpenbart misvisende bilde av innholdet.

§ 12 Miljøinformasjon som alltid skal utleveres

Allmennheten skal uten hinder av reglene i § 11 alltid få informasjon om

- a) helseskadelig forurensning eller forurensning som kan forårsake alvorlig skade på miljøet,
- b) forholdsregler for å hindre eller redusere skade som nevnt i bokstav a, og
- c) ulovlige inngrep i eller ulovlige skader på miljøet.

§ 13 Saksbehandling

(1) Informasjonen skal gis i den form informasjonssøkeren har bedt om, med mindre

- a) informasjonen allerede foreligger i en annen form som er lett tilgjengelig, eller
- b) det er rimelig at det offentlige organet leverer informasjonen i en annen form. I så fall skal det offentlige organet kort begrunne hvorfor informasjonen utleveres i denne formen. Begrunnelsen gis samtidig med informasjonen.

(2) Informasjonen skal være dekkende og forståelig i forhold til det informasjonsbehovet kravet

gir uttrykk for. Dersom forespørselen kan besvares fyllestgjørende ved å henvise til allment tilgjengelige offentlige registre, rapporter, produktmerking eller lignende, kan informasjonssøker henvises dit.

(3) Den som mottar et krav om miljøinformasjon, skal avgjøre dette og utlevere informasjonen snarest mulig og senest innen femten virkedager etter at kravet er mottatt. Dersom mengden av informasjon eller informasjonens karakter gjør det uforholdsmessig byrdefullt å utlevere den innen femten virkedager, skal den senest være kommet fram til informasjonssøker innen to måneder. Det skal snarest mulig og senest innen femten virkedager etter at kravet er mottatt, informeres om årsaken til forlengelsen og om når en avgjørelse kan ventes å foreligge. Foreløpig svar kan unnlates dersom det må anses åpenbart unødvendig.

(4) Dersom et krav om miljøinformasjon avslås, skal forvaltningsorganet vise til den bestemmelsen som er grunnlag for avslaget, gi en kort begrunnelse for avslaget, opplyse om adgang og frist for å kreve nærmere begrunnelse, og opplyse om klageadgang og klagefrist. Avslag skal gis skriftlig.

(5) Informasjonssøkeren kan innen tre uker fra vedtaket ble mottatt, kreve å få en nærmere begrunnelse for de vurderingene som ligger til grunn for avslaget. Begrunnelsen skal gis snarest mulig og senest innen ti virkedager etter at kravet om nærmere begrunnelse er mottatt. Begrunnelsen skal gis skriftlig dersom informasjonssøkeren ber om det.

§ 14 Identifikasjon av opplysninger som det er av konkurransemessig betydning å hemmeligholde og særskilte regler om saksbehandling

(1) Offentlig organ kan kreve at den som gir informasjon til organet, eller som et krav om miljøinformasjon berører, skal identifisere hvilken del av informasjonen som det er av konkurransemessig betydning å hemmeligholde, og gi en begrunnelse for dette.

(2) Før opplysninger underlagt lovbestemt taushetsplikt utleveres, skal den opplysningene gjelder, gis anledning til å uttale seg innen en passende svarfrist.

(3) Dersom organet vil utlevere informasjon som er underlagt lovbestemt taushetsplikt, skal den som informasjonen gjelder, varsles om det. Avgjørelsen kan påklages. Reglene i § 15 gjelder tilsvarende. Klagen har oppsettende virkning.

§ 15 Klage

(1) Avslag på krav om miljøinformasjon kan påklages til nærmeste overordnede forvaltningsorgan. Det samme gjelder avvising av krav etter § 10 tredje ledd. Klagefristen er tre uker fra det tidspunkt underretning om avgjørelsen er kommet fram til vedkom-

mende. Dersom svar ikke er kommet fram innen to måneder etter at kravet om informasjon ble mottatt hos det offentlige organet, anses dette som avslag som kan påklages. Har informasjonssøker bedt om å få oppgitt nærmere begrunnelse for avslaget etter § 13 siste ledd, avbrytes klagefristen.

(2) For klage over avslag fra offentlig organ som omfattes av § 5 første ledd bokstav b eller c, er klageinstansen det forvaltningsorganet som

- a) kontrollerer organet,
- b) har gitt oppdrag til organet eller kontrollerer organet som har gitt oppdrag til organet, eller
- c) har vedtatt forskriften eller har ansvar for loven som virksomheten tilbyr tjenesten i medhold av.

(3) Reglene i offentlighetsloven om klage gjelder så langt de passer for klage over avslag på krav om miljøinformasjon fra offentlig organ.

Kapittel 4 Miljøinformasjon om virksomhet (driftsforhold mv.)

§ 16 Rett til miljøinformasjon om virksomhet

(1) Enhver har rett til miljøinformasjon fra virksomhet nevnt i § 5 annet ledd om forhold ved virksomheten, herunder dens innsatsfaktorer og produkter, som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning på miljøet.

(2) Rett til miljøinformasjon etter første ledd gjelder også påvirkning på miljøet som følge av produksjon eller distribusjon av produkt utenfor Norges grenser, i den grad slik informasjon er tilgjengelig. Virksomheten skal rette forespørsel til foregående salgssledd dersom dette er nødvendig for å besvare kravet.

(3) Et krav om miljøinformasjon kan avvises dersom det er for generelt formulert eller ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å identifisere hva kravet gjelder.

§ 17 Unntak

(1) Krav om miljøinformasjon kan avslås dersom

- a) unntak er påkrevd fordi offentlighet ville lette gjennomføringen av handlinger som kan skade deler av miljøet som er særlig utsatt eller som er truet av utryddelse,

- b) kravet er åpenbart urimelig, eller

- c) informasjonen som etterspørres angår tekniske innretninger og framgangsmåter, samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår.

(2) Miljøinformasjon som er nevnt i § 12, skal alltid utleveres. Reglene i § 14 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende så langt de passer.

(3) Bestemmelsen i § 11 tredje ledd gjelder tilsvarende.

§ 18 Saksbehandling

(1) Den som får krav om miljøinformasjon, kan utlevere informasjonen i den formen vedkommende anser hensiktsmessig.

(2) Informasjonen skal være dekkende og forståelig i forhold til det informasjonsbehovet kravet gir uttrykk for. Dersom forespørselen kan besvares fyllestgjørende ved å henvise til allment tilgjengelige offentlige registre, rapporter, produktmerking eller lignende, kan informasjonssøker henvises dit.

(3) Flere virksomheter kan gå sammen om å oppfylle informasjonssplikten.

(4) Den som mottar et krav om miljøinformasjon, skal avgjøre dette og utlevere informasjonen snarest mulig og senest innen en måned etter at kravet er mottatt. Dersom mengden av informasjon eller informasjonens karakter gjør det uforholdsmessig byrdefullt å utlevere den innen en måned, skal den senest være kommet fram til informasjonssøker innen to måneder. Det skal snarest mulig, og senest innen en måned etter at kravet er mottatt, informeres om årsaken til forlengelsen og om når en avgjørelse kan ventes å foreligge. Foreløpig svar kan unnlates dersom det må anses åpenbart unødvendig.

(5) Dersom et krav om miljøinformasjon avslås, skal virksomheten vise til den bestemmelsen som er grunnlag for avslaget, opplyse om adgang og frist for å kreve nærmere begrunnelse, og om klageadgang og klagefrist.

(6) Informasjonssøkeren kan innen tre uker fra vedtaket ble mottatt, kreve å få en kort begrunnelse for avslaget. Begrunnelsen skal gis snarest mulig og senest innen ti virkedager etter at kravet om begrunnelse er mottatt. Begrunnelsen skal gis skriftlig dersom informasjonssøkeren ber om det.

§ 19 Klage

(1) Avslag på krav om miljøinformasjon etter kapitlet her eller etter produktkontrollen § 10, kan påklages til Klagenemnda for miljøinformasjon. Det samme gjelder avvisning av krav etter § 16 tredje ledd.

(2) Klage sendes til Klagenemnda for miljøinformasjon, med kopi til den virksomheten som har fattet avgjørelsen. Klagefristen er tre uker fra det tidspunkt underretning om avgjørelsen er kommet fram til vedkommende. Dersom svar ikke er kommet fram innen to måneder etter at kravet om informasjon ble mottatt hos virksomheten, anses dette som avslag som kan påklages. Har informasjonssøker bedt om å få oppgitt nærmere begrunnelse for avslaget etter § 18 siste ledd, avbrytes klagefristen.

(3) Klagenemnda skal bestå av leder, nestleder og seks medlemmer, som alle oppnevnes av Kongen for fire år av gangen. Ved første gangs oppnevning kan

det settes kortere funksjonstid for noen av medlemmene. Leder og nestleder skal ha juridisk embetsekamen. Tre av medlemmene skal ha bakgrunn fra privat næringsliv og de tre andre fra en miljøvernorganisasjon, en forbrukerorganisasjon eller et medieorgan.

(4) Ved behandlingen av den enkelte sak skal Klagenemnda for miljøinformasjon bestå av leder eller nestleder og to medlemmer med bakgrunn henholdsvis fra næringslivet eller fra miljø-, medie- eller forbrukersiden.

(5) Avgjørelser fra Klagenemnda treffes ved alminnelig flertall i skriftlig grunnlagt vedtak.

(6) Klagenemndas vedtak er særlig tvangsgrunnlag etter tvangsfullbyrdelsesloven kapittel 13.

Kapittel 5 Deltakelse i beslutningsprosesser av betydning for miljøet

§ 20 Retten til å delta i beslutningsprosesser knyttet til utformingen av regelverk, planer og programmer

(1) Offentlige myndigheter skal i forbindelse med arbeidet med utformingen av regelverk, planer og programmer som kan ha betydning for miljøet, gi allmennheten mulighet til å komme med innspill. Dette skal gjøres på stadier og med tidsrammer som sikrer reell mulighet til å påvirke beslutningene. Allmennheten skal i denne forbindelse gis nødvendig informasjon.

(2) For regelverk, planer eller programmer som kan ha vesentlige konsekvenser for miljøet, skal det gjennomføres en offentlig høring. Slik høring skal gjennomføres i god tid før saken blir avgjort. Ved høringen skal det foreligge en redegjørelse for forslaget virkninger for miljøet. Offentlig høring kan unnlates i den grad:

- a) andre former for medvirkningstiltak vurderes som mer egnet til å ivareta allmennhetens rett til deltakelse i beslutningsprosessen,
- b) høring ikke vil være praktisk gjennomførbar,
- c) høring kan vanskeliggjøre gjennomføring av vedkommende sak eller svekke dens effektivitet, eller
- d) høring må anses åpenbart unødvendig.

(3) Utkast til meldinger og proposisjoner til Stortinget kan unntas fra offentlig høring.

(4) Avgjørelsen i saken skal offentliggjøres. Av begrunnelsen for avgjørelsen skal det framgå hvordan kravene i denne bestemmelsen er ivaretatt, og hvordan høringsuttalelser og andre innspill er blitt vurdert.

(5) Reglene i denne bestemmelsen innskrenker ikke retten til å delta i beslutningsprosesser gitt i medhold av annen lovgivning.

Kapittel 6 Ikrafttredelse og endringer i andre lover

§ 21 Ikrafttredelse

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

§ 22 Endringer i andre lover

Fra den tid loven trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I lov 19. juni 1970 nr. 69 om offentlighet i forvaltningen (offentlighetsloven) gjøres følgende endringer:

§ 1 nytt femte ledd skal lyde:

For retten til å kreve miljøinformasjon gjelder i tillegg miljøinformasjonsloven og produktkontrollloven.

§ 6 a første ledd skal lyde:

Opplysninger hvor unntak er påkrevd fordi offentlighet ville lette gjennomføringen av straffbare handlinger, kan unntas fra offentlighet. Det samme gjelder opplysninger hvor unntak er påkrevd fordi offentlighet ville lette gjennomføringen av handlinger som kan skade deler av miljøet som er særlig utsatt eller som er truet av utryddelse.

2. I lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) gjøres følgende endringer:

Ny § 9 skal lyde:

§ 9 Rett til informasjon om produkter som foreligger hos offentlig organ

Enhver har rett til å få informasjon fra et offentlig organ om produkter som har eller kan ha virkning som nevnt i § 1, så langt informasjonen foreligger hos vedkommende organ, og det ikke er gjort unntak fra informasjonsretten etter loven her. Med offentlig organ menes organ slik det er definert i miljøinformasjonsloven § 5 første ledd.

Et krav om informasjon kan avvises dersom det er for generelt formulert eller ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å identifisere hva kravet gjelder. Før et krav avvises, skal informasjonssøkeren i rimelig grad gis veiledning til å utforme kravet på en måte som gjør at det kan behandles.

Krav om informasjon kan avslås dersom det er et reelt og saklig behov for det i det enkelte tilfelle og informasjonen eller dokumentet informasjonen finnes i, kan unntas fra offentlighet i medhold av offentlighetsloven §§ 5, 6 eller 6a. Ved vurderingen av om det foreligger reelt og saklig behov, skal de miljø- og samfunnsmessige interessene som ivaretas ved å ut-

levere informasjonen, veies mot de interessene som ivaretas ved et avslag. Dersom de miljø- og samfunnsmessige interessene veier tyngst, skal informasjonen utleveres.

Krav om informasjon som er underlagt lovbestemt taushetsplikt, avslås med mindre noe annet følger av § 11 annet ledd.

Avslag på krav om informasjon kan påklages. For øvrig gjelder reglene i miljøinformasjonsloven §§ 6, 10 annet og fjerde ledd, 11 tredje ledd, 13 og 15 om betaling, saksbehandling og klage mv., samt forskrifter gitt i medhold av § 7, tilsvarende så langt de passer.

Ny § 10 skal lyde:

§ 10 Rett til informasjon om produkter fra tilvirker, importør, bearbeider, omsetter eller bruker av produkt

Enhver har rett til å få informasjon om

- a) *produktet inneholder komponenter eller har egenskaper som kan medføre virkning som nevnt i § 1,*
- b) *hvilke komponenter eller egenskaper dette er,*
- c) *hvordan produktet må håndteres for å unngå virkning som nevnt i § 1,*
- d) *vesentlige helseskader eller miljøforstyrrelser som produksjonen og distribusjonen av produktet forårsaker, og*
- e) *hvem som er tilvirker eller importør av produktet.*

Informasjon etter første ledd kan kreves fra tilvirker, importør, bearbeider, omsetter eller bruker av produktet.

Rett til informasjon i henhold til første ledd bokstav d gjelder også informasjon om virkninger på miljøet som følge av produksjon eller distribusjon av produkt utenfor Norges grenser, i den grad slik informasjon er tilgjengelig. Virksomheten skal rette forespørsel til foregående salgsledd dersom dette er nødvendig for å besvare kravet.

Krav om informasjon kan avvises dersom det er for generelt formulert eller ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å identifisere hva kravet gjelder.

Krav om informasjon kan avslås dersom

- a) *kravet er åpenbart urimelig, eller*
- b) *informasjonen som etterspørres angår tekniske innretninger og framgangsmåter, samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningene angår.*

Avslag på krav om informasjon kan påklages. For øvrig gjelder reglene i miljøinformasjonsloven §§ 6, 17 tredje ledd, 18 og 19 om betaling, saksbehandling og klage, samt forskrifter gitt i medhold av § 7, tilsvarende så langt de passer.

Tilvirker, importør, bearbeider og omsetter av produkter skal gi informasjon som omfattes av denne paragrafen, til etterfølgende salgsledd.

§ 11 annet ledd skal lyde:

Taushetsplikten er ikke til hinder for at det gis opplysninger om produkts virkning som nevnt i § 1 og om nødvendig en forklaring av årsaken til denne, samt opplysninger om forholdsregler for å hindre eller redusere virkninger som nevnt i § 1.

§ 11 nytt femte, sjette og syvende ledd skal lyde:

Offentlig organ som definert i miljøinformasjonsloven § 5 første ledd, kan kreve at den som gir informasjon til organet, eller som et krav om informasjon berører, skal identifisere hvilken del av informasjonen som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde, og gi en begrunnelse for dette.

Før opplysninger underlagt lovbestemt taushetsplikt utleveres i medhold av § 11 annet ledd, skal den opplysningene gjelder, gis anledning til å uttale seg innen en passende svarfrist.

Dersom organet vil utlevere informasjon som er underlagt lovbestemt taushetsplikt, skal den som informasjonen gjelder, varsles om det. Avgjørelsen om utlevering kan påklages etter reglene i miljøinformasjonsloven § 15. Klagen har oppsettende virkning.

§ 12 første ledd skal lyde:

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov, eller som bryter vilkår fastsatt med hjemmel i § 7, straffes med bøter, fengsel i inntil 3 måneder eller begge deler så fremt ikke strengere straffebestemmelse kommer til anvendelse. Dette gjelder ikke overtredelse av §§ 9, 10 og 11 femte ledd. Overtredelse av § 3 straffes bare dersom den skjer forsettlig eller ved grov uaktsomhet. Medvirkning straffes på samme måte.

3. I lov 14. juni 1985 nr. 77 plan- og bygningsloven skal ny § 33-13 lyde:

§ 33-13 Omgjøring og fornyet behandling av konsesjoner og tillatelser

Ved saker om omgjøring eller fornyet behandling av en konsesjon eller en tillatelse for tiltak som kan ha vesentlige virkninger for miljø, naturressurser eller samfunn, skal det gjennomføres en offentlig høring. Slik høring skal holdes i god tid før saken blir avgjort. Høringsprosessen må gjennomføres på en

måte som sikrer at allmennheten, herunder i særlig grad berørte interessegrupper, får tilgang til relevant informasjon om tiltaket og dets virkninger på miljø, naturressurser og samfunn og gis en reell mulighet til å komme med synspunkter og kommentarer i saken.

4. I lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring (tvangsfullbyrdelsesloven) gjøres følgende endringer:

§ 3-5 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Ved midlertidige forføyninger til sikring av hovedkrav som bygger på at bestemmelser som ivaretar miljøhensyn, er overtrådt, og som er besluttet på grunnlag av at kravet er sannsynliggjort, jf. § 15-6 første ledd, og etter muntlig forhandling, jf. § 15-7 første ledd, plikter saksøkeren bare å erstatte skade som nevnt i første punktum dersom denne visste eller burde vite at kravet ikke besto da sikringen ble besluttet.

§ 15-6 nytt tredje ledd skal lyde:

Ved midlertidige forføyninger til sikring av hovedkrav som bygger på at bestemmelser som ivaretar miljøhensyn, er overtrådt, kan saksøkeren ikke pålegges å stille sikkerhet som nevnt i første ledd dersom den midlertidige forføyningen er besluttet etter muntlig forhandling og kravet er sannsynliggjort.

5. I lov 2. april 1993 nr. 38 om framstilling og bruk av genmodifiserte organismer (genteknologiloven) skal § 13 lyde:

§ 13 Offentlig høring

Ved saker som krever godkjenning etter denne loven, kan godkjenningsmyndigheten bestemme at det skal gjennomføres en offentlig høring. Det skal alltid gjennomføres offentlig høring i saker som gjelder godkjenning av søknad om utsetting av genmodifiserte organismer. Høring skal holdes i god tid før søknaden blir avgjort. Høringsprosessen må gjennomføres på en måte som sikrer at allmennheten, og i særlig grad berørte interessegrupper, får tilgang til relevant informasjon og gis en reell mulighet til å komme med synspunkter og kommentarer i saken. Beslutningen om at offentlig høring skal holdes, skal kunngjøres.

Geir-Ketil Hansen
president

Sigvald Oppebøen Hansen
sekretær